

استادبانک

نمونه سوالات همراه با جواب و

گام به گام کتاب‌های درسی

به طور کامل رایگان در

اپلیکیشن استادبانک

به جمع دهها هزار کاربر اپلیکیشن رایگان استادبانک بپیوندید.

لینک دریافت اپلیکیشن نمونه سوالات استادبانک (کلیک کنید)

* برای مشاهده نمونه سوالات دانلود شده به صفحه بعد مراجعه کنید.

مجموعه سوالات استادبانک

۱- جدول زیر را کامل کنید.

غیر غربی توسط جوامع غربی	مدیریت فرهنگی جوامع
شیوه	عرصه
رسانه	الف) .....
۱- ۲-	ب) فرهنگ تخصصی (تریبیت نخبگان)

» پاسخ «

غیر غربی توسط جوامع غربی	مدیریت فرهنگی جوامع
شیوه	عرصه
رسانه	الف) فرهنگ عمومی جوامع غیر غربی
۱- علوم انسانی غربی ۲- مدیریت غربی	ب) فرهنگ تخصصی (تریبیت نخبگان)

۲- چرا در برابر تلاش جامعه‌ی علمی ایران، برای تدوین علوم انسانی مبتنی بر نیازهای بومی و مبانی معرفتی اسلامی مقاومت می‌شود؟

» پاسخ «

جامعه‌ی غربی از گسترش ایدئولوژی اسلامی وحشت دارد و تدوین علوم انسانی مبتنی بر نیازهای بومی و معرفتی اسلامی، موجب می‌شود فرهنگ غرب دیگر نتواند در داخل کشورهای اسلامی نفوذ کند.

۳- چرا کشورهای غربی تلاش می‌کنند مانع دستیابی ایران به فناوری هسته‌ای شوند؟

» پاسخ «

زیرا کشورهای غربی می‌خواهند ایران از نظر اقتصادی و علمی پیشرفته نداشته و تنها متکی به درآمدهای نفتی و صادرات خرد باشد.

۴- یکی از موضوعات زیر را به دلخواه انتخاب و درباره‌ی آن تحقیق کنید.

الف) اقتصاد ایران تا دوران قاجار بر مدار دامداری و کشاورزی قرار داشت. تخته قاپو کردن ایلات در دوره‌ی رضاخان و انقلاب سفید در دوره‌ی محمد رضا پهلوی بر دامداری و کشاورزی ایران چه تأثیراتی داشتند؟

ب) نقش صادرات نفت در تک محصولی شدن اقتصاد ایران چیست؟

» پاسخ «

ایلات و عشایر در تمامی دوران تاریخ ایران نقش گسترده‌ای به ویژه در دامداری داشته‌اند، تخته قاپو کردن ایلات در دوره رضاخان و محمد رضا پهلوی موجب یک جانشینی و از بین رفتن دامداری شد و ایران مجبور شد از خارج دام وارد کند.

۵- به ترتیب چه عواملی در «تضعیف ساز و کارهای دموکراسی»، «تسهیل انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به مرکز» و «رونق اقتصاد وابسته به تسليحات نظامی کشورهای صنعتی» نقش داشتند؟

- (۱) تمکن قدرت رسانه در دست چند شرکت یا فرد قدرتمند - معاہدات بین‌المللی - تداوم جنگ سرد
- (۲) توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی - استثمار اقتصادی کشورهای غیر‌غربی - جنگ جهانی دوم
- (۳) محروم کردن فرهنگ‌ها از علوم مبتنی بر بنیان‌های دینی - سرمایه‌گذاری‌های مشترک - شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی
- (۴) مدیریت فرهنگ عمومی جوامع غربی - چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر - شکل‌گیری بازارهای مشترک منطقه‌ای

» پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

تمکن قدرت رسانه در دست چند شرکت یا فرد قدرتمند - معاہدات بین‌المللی - تداوم جنگ سرد

۶- چه چیزی موجب می‌شود، دولتهای مستقل ناگزیر شوند در چرخه نامتعادل توزیع ثروت قرار گیرند؟

- (۱) تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده
- (۲) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشور استعمارگر
- (۳) تداوم جریان ثروت به‌طور مستمر به سوی کشورهای غیر‌غربی
- (۴) انتقال برخی از صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده

» پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشور استعمارگر

مجموعه سوالات استادبانک

۷- عامل پیدایش موارد زیر به ترتیب کدام است؟

- پیدایش و رشد نهضت‌های جدید دینی
- تضعیف سازوکاهاي دموکراسی
- اولانیسم

(۱) سکولاریسم آشکار - تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت - سکولاریسم

(۲) سکولاریسم پنهان - تثبیت مرجعیت علمی غرب - روشنگری در معنای عام

(۳) انکار ابعاد غیرمادی جهان هستی - خودباختگی فرهنگی جوامع غیر غربی - روشنگری در معنای خاص

(۴) رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان - امپراتوری رسانه‌ای - سکولاریسم

» پاسخ «

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان پروتستانتیسم یاد می‌شود.

موقعیت برتر کشورهای غربی و در رأس آن‌ها امریکا، در عرصه رسانه، سبب شده است تا ناظران بسیاری از امپراتوری رسانه‌ای سخن بگویند، از این منظر، امپراتوری فرهنگی تازه‌ای تأسیس شده است که کشورهای کمتر توسعه یافته در برابر آن آسیب‌پذیرترند، زیرا منابع و امکانات لازم برای حفظ استقلال فرهنگی خود را ندارند. تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیر غربی را متزلزل می‌گرداند بلکه آشکار، ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب را نیز به سخره می‌گیرد. بسیاری از متقدان، نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

اولانیسم، مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است و به معنای اصالت انسان دنیوی و این‌جهانی است. اولانیسم از نتایج منطقی سکولاریسم است.

۸- کدام پدیده، فرهنگ‌ها را از علمی که بر پایه بنیان‌های معرفتی دینی است، محروم می‌گرداند؟

(۱) رسانه

(۲) توزیع هدفمند علوم طبیعی

(۳) تثبیت مرجعیت علمی غرب

» پاسخ «

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیر غربی

۹- به چه دلیل، مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می‌شود؟

(۱) کاهش قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی

(۲) تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده

(۳) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر

(۴) تبدیل اقتصاد کشورهای استعمارزده به بازار مصرف تولیدات کشورهای غربی

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر

۱۰- رقابت‌های سیاسی استعمارگران در مناطق مختلف استعمارزده با ..... آنان، پیوند می‌خورد و جغرافیایی سیاسی جدید برای بعضی فرهنگ‌ها به تبع ..... پدید می‌آید و دولت‌های سکولار غربی .....، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند.

(۱) تحولات سیاسی - تعریف هویت جدید - با تبلیغ مسیحیت

(۲) منافع اقتصادی - تعریف هویت جدید - از طریق سازمان‌های فراماسونری

(۳) منابع اقتصادی - فتوحات استعماری - با تبلیغ مسیحیت

(۴) تحولات سیاسی - فتوحات استعماری - از طریق سازمان‌های فراماسونری

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

رقابت‌های سیاسی استعمارگران به ویژه در مناطق استعمارزده با منافع اقتصادی آنان پیوند می‌خورد. دولت - ملت‌ها در مسیر توسعه و گسترش خود به صورت قدرت‌های استعماری درآمدند و به تبع فتوحات استعماری، جغرافیایی سیاسی جدیدی را در مناطق حضور خود برای دیگر فرهنگ‌ها پدید آورden. دولت‌های سکولار غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع، تاثیر می‌گذاشتند.

۱۱- چه عاملی سبب شناسایی و مدیریت تغییرات اقتصادی در سطح جهانی شده است؟

(۱) سیاست‌های قومی و منطقه‌ای

(۲) تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمار زده

(۳) شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای

(۴) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمار زده به کشورهای استعمارگر

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای

۱۲- کدامیک، در رابطه با مشخصات دولت ملت‌های جدید در نظام جهانی نوین درست نیست؟

(۱) هویت آنها اغلب ناسیونالیستی و قوم گرایانه است.

(۲) نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.

(۳) برخلاف حاکمیت‌های پیشین، هویتی دینی و معنوی برای خود قابل نبودند.

(۴) به تبع فتوحات استعماری، جغرافیای نظامی جدیدی را در مناطق حضور خود برای دیگر فرهنگ‌ها پدید آوردن.

» پاسخ «

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به تبع فتوحات استعماری، جغرافیای سیاسی جدیدی را در مناطق حضور خود برای دیگر فرهنگ‌ها پدید آوردن.

مجموعه سوالات استادبانک

- ۱۳- کدامیک، از جمله ویژگی‌های اقتصادی کشورهای استعمار شده، در دوران استعمار می‌باشد؟
- (۱) به بازار مصرف کالاهای تولید شده کشورهای غربی تبدیل می‌شوند.
  - (۲) اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود، به گونه‌ای مستقل عمل می‌کردند.
  - (۳) با رشد کشورهای استعمار زده، فاصله کشورهای غربی و غیرغربی کاهش می‌یابد.
  - (۴) روابط تجاری در حدّی نبود که استقلال سیاسی آنان را در معرض خطر قرار دهد.

» پاسخ «

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به بازار مصرف کالاهای تولید شده کشورهای غربی تبدیل می‌شوند.

- ۱۴- چه عاملی امکان عبور از مرحله استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر فراهم می‌کند و چه چیزی قدرت چانهزنی در اقتصاد جهانی را از کشورهای استعمارزده می‌گیرد؟
- (۱) وابستگی کشورهای استعمارزده - تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده
  - (۲) محدود شدن صادرات به یک ماده خام - نامتعادل شدن توزیع جهانی ثروت
  - (۳) حفظ فاصله کشورهای غربی و غیرغربی - محدود شدن واردات به یک ماده خام
  - (۴) نامتعادل شدن مبادلات تجاری در سطح جهانی - تبدیل اقتصاد کشورهای استعمار شده به بازار مصرف تولیدات کشورهای غربی

» پاسخ «

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وابستگی کشورهای استعمارزده - تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمار زده

- ۱۵- به ترتیب ویژگی استبداد استعماری چیست و چه عاملی در متزلزل کردن هویت فرهنگی جوامع غیرغربی نقش دارد؟
- (۱) می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند - رسانه
  - (۲) از رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی دوری می‌کرد - کانون‌های صهیونیستی
  - (۳) پشتوانه و پیشنهای خارج از جهان اسلام نداشت - تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی
  - (۴) برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت - تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت

» پاسخ «

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت - تجمع قدرت رسانه در دست صاحب ثروت

۱۶- کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط است؟

«بنگلادش از کشورهایی است که نوعی بردهداری مدرن در آن شکل گرفته است، زنان بنگلادشی با دستمزد ناچیز در شرایط پرخطر و نایمن مشغول به کار هستند.»

۱) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به قدرت برتر سیاسی و نظامی کشورهای استعمارگر موجب می‌شود تا مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه‌ای متعادل‌تر انجام شود.

۲) وابستگی کشورهای استعمارزده مسئله‌ای است که امکان عبور از مرحله‌ی استعمار به مرحله‌ی استقلال را برای آنها پدید می‌آورد و موجب استقلال سیاسی، اقتصادی و فرهنگی آنها می‌گردد.

۳) کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند ولی این انتقال در جهت تعديل جهانی ثروت نیست، بلکه در جهت منافع بیش‌تر کشورهای استعمارگر است.

۴) صنعت مد و پوشاک جهانی با انتقال تولیدی‌های خود به کشورهای فقیر موجب رشد و تحول آنها می‌شوند و فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی از بین می‌رود.

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارت صورت سؤال مربوط به شکل‌گیری بردهداری مدرن در کشور بنگلادش بر اثر انتقال صنایع وابسته از طرف کشورهای غربی به کشورهای غیرغربی است. کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند، ولی این انتقال در جهت تعديل جهانی ثروت نیست بلکه در جهت منافع بیش‌تر کشورهای استعمارگر است.

۱۷- کدام گزینه به ترتیب، عبارت‌های زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- کشورهای غربی به اقتضای ..... برخی صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند.
- کشورهای استعمارگر ابتدا ..... کشورهای استعمارزده را دگرگون کردند.

- بارشد و تحول کشورهای استعمارزده، فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی ..... .

(۱) بازار مصرف - فرهنگ - هم‌چنان حفظ می‌شود. (۲) نیاز جوامع غیرغربی - اقتصاد - افزایش می‌یابد.

(۳) بازار تولید - سیاست - کاهش می‌یابد.

» پاسخ «

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

کشورهای غربی به اقتضادی بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند.

کشورهای استعمارگر ابتدا اقتصاد کشورهای استعمارزده را دگرگون کردند.

با رشد و تحول کشورهای استعمارزده نیز، فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی هم‌چنان حفظ می‌شود.

۱۸- کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می کند؟ (به ترتیب)

مقاآمت در برابر سیاست‌های جهانی سازی	الف	ترویج علم انسانی غربی
ب	حفظ وضع موجود توسط دولت‌های مرکزی	ج

(۱) امپراتوری رسانه - رستوران‌های زنجیره‌ای مک‌دونالد - مبتنی بر بنیان‌های هویتی بعد از رنسانس

(۲) دهکده‌ی واحد جهانی - جنبش عدم تعهد - علم مبتنی بر بنیان‌های معرفتی دینی

(۳) ایجاد انحصار در عرصه‌های مهم - سازمان کنفرانس اسلامی - عمیق‌ترین تأثیر در توزیع جهانی فرهنگ غرب

(۴) کنترل بازارهای مالی جهانی - تضعیف سازوکارهای دموکراسی - مبتنی بر بنیان‌های هویتی بعد از رنسانس

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

دولت‌های مرکز برای حفظ وضع موجود، به ایجاد انحصار در عرصه‌های مهم روی می‌آورند.

سازمان کنفرانس اسلامی در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی شکل می‌گیرند.

ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع جهانی فرهنگ غرب ایفا می‌کند.

۱۹- عبارت‌های زیر پیامد کدام گزینه هستند؟ (به ترتیب)

- تضعیف سازوکارهای دموکراسی

- تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی

- دهکده‌ی واحد جهانی

(۱) تمرکز قدرت رسانه - ثبیت مرجعیت علمی غرب - توسعه‌ی صنعت ارتباطات

(۲) به سخه گرفتن ارزش‌های دموکراتیک - ثبیت مرجعیت علمی جوامع غیرغربی - توسعه‌ی صنعت ارتباطات

(۳) تمرکز قدرت رسانه - توزیع متعادل علوم انسانی و علوم طبیعی - خودباختگی فرهنگی جوامع غیرغربی

(۴) تزلزل فرهنگی جوامع غربی - مدیریت فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی - توسعه‌ی صنعت ارتباطات

» پاسخ «

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بسیاری از متقدان نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی بیشتر با ثبیت مرجعیت علمی غرب و توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی انجام می‌شود.

توسعه‌ی صنعت ارتباطات، فاصله‌های زمانی و مکانی را کوتاه و جهان را کوچک کرده و آنرا به صورت دهکده‌ای واحد درآورده است.

مجموعه سوالات استادبانک

- ۲۰- در ارتباط با دیدگاه «فرآیند جهانی شدن» کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) فرآیندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد و سیاستهای ملی را مخدوش کرده است.
  - (۲) در حال ایجاد نظم نوینی است که جریان‌های نیرومند تجارت و تولید بین‌المللی، آنرا پیش می‌راند.
  - (۳) عواملی که سبب پیدایش دولت - ملت‌ها در تاریخ معاصر بشری شدن، در سده‌ی اخیر تغییر کردند و نقش کشورها و دولت‌های آن‌ها نیز در جهان تغییر کرده است.
  - (۴) ابعاد اقتصادی و سیاسی آن، انسجام مطلوب جهانی را به دنبال نداشته، بلکه چالش‌هایی را ایجاد کرده است.

پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دیدگاه جهانی شدن مخالفانی نیز دارد. زیرا در حال حاضر ابعاد سیاسی و اقتصادی جهانی شدن به گونه‌ای نیست که انسجام مطلوب جهانی را به دنبال آورد، بلکه چالش‌ها و تضادهایی را پدید می‌آورد.

- ۲۱- کاهش اهمیت مرزهای سیاسی در نظام جهانی، پیامد کدام گزینه بود؟
- (۱) شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی، انباشت ثروت و تشکیل بازارهای مشترک منطقه‌ای
  - (۲) انباشت ثروت، پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی و گسترش صنعت ارتباطات
  - (۳) حمایت‌های سیاست‌های قومی و منطقه‌ای، بازارهای مشترک منطقه‌ای و استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی
  - (۴) شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی، انباشت ثروت و حمایت‌های سیاست‌های قومی و منطقه‌ای

پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اقتصاد سرمایه‌محور در حرکت‌های آغازین خود نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود، ولی به تدریج، انباشت ثروت، پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی و گسترش صنعت ارتباطات از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.

- ۲۲- کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود، از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را بر می‌دارند.
  - (۲) جهانی شدن فرآیندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد و در حال ایجاد نظمی نوین است که جریان‌های نیرومند تجارت و تولید بین‌المللی آنرا پیش می‌راند.
  - (۳) کشورهای غربی بعد از آن که با مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش در کشورهای استعمارزده مواجه می‌شوند، استقلال سیاسی و اقتصادی آنان را به رسمیت می‌شناسند و دولت‌های مستقل این کشورها در چرخه‌ی متعادل جهانی توزیع ثروت قرار می‌گیرند.
  - (۴) در شرایطی که جوامع غیرغربی، مدیریت خود را در گزینش عناصر مناسب فرهنگ غربی از دست می‌دهند، غرب مدیریت انتقال فرهنگ غرب را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی خود به دست می‌گیرد.

پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کشورهای غربی بعد از آن‌که با مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش در کشورهای استعمارزده مواجه می‌شوند، استقلال سیاسی و اقتصادی آنان را به رسمیت می‌شناسند، اما اقتصاد وابسته‌ی کشورهای استعمارزده، دولت‌های مستقل این کشور را ناگزیر می‌کند تا در چرخه‌ی نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار گیرند.

- ۲۳- کدامیک، در رابطه با مشخصات دولت ملت‌های جدید در نظام جهانی جدید، درست نیست؟
- (۱) نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.
  - (۲) هویت آن‌ها اغلب هویتی ناسیونالیستی و قوم گرایانه است.
  - (۳) برخلاف حاکمیت‌های پیشین، هویتی دینی و معنوی برای خود قابل نبودند.
  - (۴) به تبع فتوحات استعماری، جغرافیایی نظامی جدیدی را در مناطق حضور خود برای دیگر فرهنگ‌ها پدید آوردند.

پاسخ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به تبع فتوحات استعماری، جغرافیای سیاسی جدیدی را در مناطق حضور خود برای دیگر فرهنگ‌ها پدید آوردند.

- ۲۴- به ترتیب مفاهیم «سازوکارهای دموکراسی»، «جهانی شدن»، «صنعت ارتباطات» و «علوم انسانی غربی» با کدامیک از عبارت‌های زیر، مرتبط می‌باشد؟

- الف) در حال ایجاد نظمی نوین است که جریان‌های نیرومند تجارت و تولید بین‌المللی، آنرا به پیش می‌راند.
- ب) بسیاری از متقدان، نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف این پدیده می‌شود.
- ج) ابزار جدیدی است که غرب به یاری آن، مدیریت انتقال فرهنگ خود را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی خود به دست می‌گیرد.
- د) حیات و زندگی آدمی را بدون توجه به ابعاد معنوی آن، به گونه‌ای سکولار و دنیوی تعریف می‌کنند.

- (۱) الف - ج - د - ب   (۲) ب - الف - ج - د   (۳) الف - د - ج - ب   (۴) ب - ج - الف - د

پاسخ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- الف) برخی معتقدند که جهانی شدن، فرایندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد. جهانی شدن در حال ایجاد نظمی نوین است که تجارت و تولید بین‌المللی آنرا پیش می‌راند.

- ب) بسیاری از متقدان، نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

- ج) غرب، مدیریت انتقال فرهنگ خویش را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی خود به دست می‌گیرد. صنعت ارتباطات، ابزار تازه‌ای است که به جهان غرب در این مدیریت، یاری می‌رساند.

- د) علوم انسانی غربی که بر بینان‌های هستی‌شناختی، انسان‌شناختی و معرفت‌شناختی غرب بعد از رنسانس شکل گرفته‌اند، زندگی آدمی را بدون توجه به ابعاد معنوی آن، به گونه‌ای سکولار تعریف می‌کنند و سازمان می‌دهند.

۲۵- موقعیت برتر کشورهای غربی و در رأس آنها آمریکا، در عرصه‌ی رسانه، موجب شده است تا بسیاری از ناظران از ..... نیز سخن بگویند. از این منظر، ..... تازه‌ای تأسیس شده است که کشورهای کم‌تر توسعه‌یافته در برابر آن آسیب‌پذیرترند؛ زیرا منابع و امکانات لازم برای ..... را ندارند.

- (۱) جهانی شدن - شبکه‌های عظیم اطلاعاتی - حفظ استقلال اقتصادی کشورشان
- (۲) امپراتوری فرهنگی - امپراتوری رسانه‌ای - توسعه‌ی صنعت ارتباطات کشورشان
- (۳) امپراتوری رسانه‌ای - امپراتوری فرهنگی - حفظ استقلال فرهنگی خود
- (۴) خودباختگی فرهنگی - شرکت‌های بین‌المللی - رسیدن به استقلال اقتصادی خود

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موقعیت برتر کشورهای غربی و در رأس آنها آمریکا، در عرصه‌ی رسانه، سبب شده است بسیاری از ناظران از امپراتوری رسانه‌ای نیز سخن بگویند. از این منظر، امپراتوری فرهنگی تازه‌ای تأسیس شده است که کشورهای کم‌تر توسعه‌یافته در برابر آن آسیب‌پذیرترند؛ زیرا منابع و امکانات لازم برای حفظ استقلال فرهنگی خود را ندارند.

۲۶- هریک از عبارت‌های زیر، به ترتیب، نتیجه و پیامد کدام عوامل بوده‌اند؟

- باعث می‌شود که جامعه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد.
- تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی، بیش‌تر از این طریق انجام می‌شود.
- آن‌ها با استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی، تغییرات اقتصادی در سطح جهانی را شناسایی و مدیریت می‌کنند.
- آن‌ها نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.

- (۱) خودباختگی فرهنگی - امپراتوری رسانه‌ای - شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای کشورهای استعمارزده
- (۲) جهانی شدن - توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی - شکل‌گیری بازارهای مشترک منطقه‌ای - جنگ‌های صلیبی
- (۳) جهانی شدن - وسائل ارتباط جمعی جهانی - صنعت ارتباطات - کشورهای استعمارگر
- (۴) خودباختگی فرهنگی - ثبات مرجعیت علمی غرب - با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی - دولت، ملت‌ها

» پاسخ «

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خودباختگی فرهنگی سبب می‌شود که جامعه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد و در نتیجه، عناصر فرهنگ دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به گونه‌ای تقليدی فرآوری کند.

تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی، بیش‌تر با ثبات مرجعیت علمی غرب و توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی انجام می‌شود.

با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود نمی‌شود، آن‌ها با استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی، تغییرات اقتصادی در سطح جهانی را شناسایی و مدیریت می‌کنند.

دولت - ملت‌ها، حاکمیت‌های سیاسی - اقتصادی جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.

۲۷- نظام اقتصادی کشورهای غیرغربی، پیش از استعمار چگونه بود؟

- ۱) روابط تجاری در حدّی نبود که استقلال سیاسی آنان را در معرض خطر قرار دهد.
- ۲) به بازار مصرف کالاهای تولید شدهٔ غربی تبدیل می‌شدند.
- ۳) مبادلات تجاری به گونه‌ای غیر متعادل در سطح جهانی تبدیل می‌شد.
- ۴) با رشد کشورهای استعماری زده، فاصلهٔ بین کشورهای غربی و غیرغربی همچنان حفظ می‌شد.

پاسخ

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. روابط تجاری در حدّی نبود که استقلال سیاسی آنان را در معرض خطر قرار دهد.

۲۸- کدامیک از عبارات زیر نادرست است؟

- ۱) دولت - ملت‌ها حاکمیت‌های سیاسی و اقتصادی نوینی بودند که نخستین بار در اروپای غربی پدید آمدند و برخلاف حاکمیت‌های پیشین، هویتی دینی و معنوی برای خود قائل نبودند و صورتی کاملاً سکولار داشتند.
- ۲) هویت دولت - ملت‌ها اغلب هویتی ناسیونالیستی و قوم‌گرایانه است. این کشورها در مسیر توسعه و گسترش خود به صورت قدرت‌های استعماری درآمدند و به تبع فتوحات استعماری جغرافیای سیاسی جدیدی را پدید آوردند.
- ۳) دولت - ملت‌ها برای هریک از فرهنگ‌های ساکن مناطق استعماری هویت جدیدی را تعریف کردند و بدین ترتیب صورت استعماری دولت - ملت‌های جدید در بخش‌های دیگر جهان شکل گرفت.
- ۴) هویت جدیدی که برای هریک از مناطق جغرافیایی جدید ساخته می‌شود، هویتی قومی و سکولار است. عواملی که سبب تشکیل دولت - ملت‌ها شد تقریباً در تمام طول تاریخ یکسان است و به این روند جهانی شدن می‌گویند.

پاسخ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عواملی که سبب پیدایش دولت - ملت‌ها در تاریخ معاصر بشری شدند، در سده‌های اخیر تغییراتی یافه‌اند و به دنبال آن، نقش کشورها و دولت‌های آن‌ها نیز در جهان تغییر کرده است. برخی از این فرآیند جدید با عنوان جهانی شدن یاد می‌کنند.

۲۹- کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود، از طریق ..... موانع موجود بر سر راه ..... را برداشته و سیاست ملی را مخدوش می‌سازند.

- ۱) نهادهای داخلی و خارجی - تجارت بین‌المللی
- ۲) سازمان‌های بین‌المللی - تجارت بین‌المللی
- ۳) سازمان‌های بین‌المللی - استقلال اقتصادی کشورها
- ۴) نهادهای داخلی و خارجی - استقلال اقتصادی کشورها

پاسخ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود، از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را بر می‌دارد و استقلال اقتصادی کشورهای مختلف و سیاست ملی را مخدوش می‌سازند.

مجموعه سوالات استادبانک

معلول	علت
الف	وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به قدرت سیاسی و نظامی کشورهای استعمارگر
پیدایش دولت - ملت‌ها	ب

- ۳۰- کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟
- (۱) تک‌محصولی شدن - پیدایش قدرت‌های استعماری
  - (۲) از بین رفتن قدرت چانه‌زنی - شکل‌گیری امپراتوری رسانه
  - (۳) غیرمتعادل شدن مبادلات تجاری - افول قدرت کلیسا
  - (۴) جریان یافتن ثروت به سوی کشورهای غربی - بازگشت به قرون وسطی

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به قدرت سیاسی و نظامی کشور استعمارگر $\leftarrow$ غیرمتعادل شدن مبادلات تجاری
افول قدرت کلیسا $\rightarrow$ پیدایش دولت - ملت‌ها

- ۳۱- تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی، نه تنها ..... بلکه .....
- (۱) روش‌های معرفت شناختی پس از رنسانس را زیر سؤال می‌برد - فرهنگ‌های دیگر را از علمی که مبنی بر بنیان‌های معرفتی دینی و قدسی باشد محروم می‌کند.
  - (۲) هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند - به گونه‌ای آشکار، ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب را نیز به سخره می‌گیرد.
  - (۳) هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند - فرهنگ‌های دیگر را از علمی که مبنی بر بنیان‌های معرفتی دینی و قدسی باشد محروم می‌کند.
  - (۴) روش‌های معرفت شناختی پس از رنسانس را زیر سؤال می‌برد - به گونه‌ای آشکار، ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب را نیز به سخره می‌گیرد.

» پاسخ «

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند بلکه به گونه‌ای آشکار، ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب را نیز به سخره می‌گیرد.

۳۲- وابستگی کشورهای استعمارزده، مسئله‌ای است که .....، زیرا کشورهای غربی بعد از آن که با مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش در کشورهای استعمارزده مواجه می‌شوند، ..... .

۱) امکان عبور از مرحله‌ی استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد - استقلال سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارزده را به رسمیت می‌شناسند.

۲) رشد و تحول این کشورها را تابع شرایط سیاسی و اقتصادی کشورهای غربی می‌کند - برای حفظ فاصله‌ی کشورهای غیرغربی با خود، رشد و تحول این کشورها را کنترل می‌کنند.

۳) امکان عبور از مرحله‌ی استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد - برای حفظ فاصله‌ی کشورهای غیرغربی با خود، رشد و تحول این کشورها را کنترل می‌کنند.

۴) رشد و تحول این کشورها را تابع شرایط سیاسی و اقتصادی کشورهای غربی می‌کند - استقلال سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارزده را به رسمیت می‌شناسند.

» پاسخ «

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وابستگی کشورهای استعمارزده، مسئله‌ای است که امکان عبور از مرحله‌ی استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد، زیرا کشورهای غربی بعد از آن که با مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش در کشورهای استعمارزده مواجه می‌شوند، استقلال سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارزده را به رسمیت می‌شناسند.

۳۳- کدام عبارت در ارتباط با تحولات فرهنگی نظام جهانی نادرست است؟

۱) جهان غرب از طریق رسانه در وسیع‌ترین شکل، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را مدیریت می‌کند و تربیت نخبگان کشورهای غربی بیشتر با تثبیت مرجعیت علمی غرب انجام می‌شود.

۲) صنعت ارتباطات، ابزار نوینی است که جهان غرب را در مدیریت انتقال فرهنگ غرب یاری می‌رساند. توسعه‌ی صنعت ارتباطات، فاصله‌های زمانی و مکانی را کوتاه کرده است.

۳) جوامع غربی بخشنی از علوم طبیعی را که موردنیاز برای خدمت‌رسانی به کالاهای غربی است به کشورهای در حال توسعه آموزش می‌دهند ولی از آموزش دانش‌هایی که برای آنها نقش راهبردی دارد، خودداری می‌کنند.

۴) ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع جهانی فرهنگ غرب ایفا می‌کند، زیرا این علوم موجب می‌شوند تا فرهنگ‌های معنوی، هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازخوانی کنند.

» پاسخ «

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جهان غرب از طریق رسانه در وسیع‌ترین شکل، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را مدیریت می‌کند، اما تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی بیشتر با تثبیت مرجعیت علمی غرب انجام می‌شود.

۳۴- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمار زده منتقل می‌کنند، ولی این انتقال در جهت استقلال این کشورها یا تغییر جهانی ثروت نیست.
- ۲) دولت - ملت‌ها حاکمیت‌های سیاسی - اقتصادی نوینی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند، آن‌ها برخلاف حاکمیت‌های پیشین، هویتی دینی و معنوی برای خود قائل نبودند.
- ۳) ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع جهانی فرهنگ غرب ایفا می‌کند، زیرا این علوم موجب می‌شوند تا فرهنگ‌های دینی هویت خود را از نگاه فرهنگ غیرغربی بازخوانی کنند.
- ۴) کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را نیز بر می‌دارند و استقلال اقتصادی کشورهای مختلف و سیاست‌های ملی را مخدوش می‌سازند.

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع جهانی فرهنگ غرب ایفا می‌کند، زیرا این علوم موجب می‌شوند تا فرهنگ‌های دینی هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازخوانی کنند.

۳۵- دولت - ملت‌ها، حاکمیت‌های ..... جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با ..... پدید آمدند. آن‌ها برخلاف حاکمیت‌های پیشین، ..... برای خود قابل نبودند و ..... داشتند.

- ۱) فرهنگی، اجتماعی - زوال تدریجی کلیسا - هویتی سکولار و دنیوی - صورتی کاملاً دینی
- ۲) قومی، منطقه‌ای - نظام ارباب، رعیتی - صورتی ناسیونالیستی و قوم‌گرایانه - صورتی کاملاً سکولار
- ۳) سیاسی، اقتصادی - افول قدرت کلیسا - هویتی دینی و معنوی - صورتی کاملاً سکولار
- ۴) تجاری، نظامی - رقابت سیاسی فنودال‌ها - صورتی کاملاً سکولار - هویتی قومی و سکولار

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دولت - ملت‌ها، حاکمیت‌های سیاسی - اقتصادی جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای غربی، با افول قدرت کلیسا پدید آمدند. آن‌ها برخلاف حاکمیت‌های پیشین، هویتی دینی و معنوی برای خود قابل نبودند و صورتی کاملاً سکولار داشتند.

- ۳۶- به ترتیب، هریک از عبارت‌های زیر، پیامد کدام مفاهیم هستند؟
- عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان ایفا می‌کند.
  - باعث ایجاد نظمی نوین است که تجارت و تولید و بین‌المللی، آنرا پیش می‌راند.
  - آشکارا، برخلاف ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب می‌باشد.
  - از طریق سازمان‌های بین‌المللی، استقلال اقتصادی و سیاسی کشورهای مختلف را مخدوش می‌سازند.
- ۱) ترویج علوم انسانی در کشورهای غیرغربی - جهانی شدن - تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت - کانون‌های ثروت و قدرت
- ۲) واپستگی کشورهای استعمارزده - حاکمیت دولت، ملت - مدیریت فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی - صنعت ارتباطات
- ۳) آموزش دانش‌های راهبردی در کشورهای غیرغربی - اقتصاد سرمایه‌محور - تجمع قدرت رسانه در دست کانون‌های صهیونیستی - امپراتوری رسانه‌ای
- ۴) تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی - تک‌محصولی شدن - گزینش عناصر فرهنگ، دیگر بدون تحقیق - کانون‌های قدرت و ثروت

» پاسخ «

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان ایفا می‌کند.

برخی معتقدند جهانی شدن، فرآیندی است که هیچ اعتمادی به مرزهای ملی ندارد. جهانی شدن در حال ایجاد نظمی نوین است که تجارت و تولید بین‌المللی آنرا به پیش می‌راند.

تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و قدرت (کانون‌های صهیونیستی)، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند، بلکه آشکارا برخلاف ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب نیز هست.

کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منابع خود، از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی بر می‌دارند و استقلال اقتصادی و سیاسی کشورهای مختلف را مخدوش می‌سازند.

۳۷- چه چیزی موجب می‌شود تا فرهنگ‌های معنوی و دینی هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازخوانی کنند؟

- (۱) تثبیت مرجعیت علمی غرب
- (۲) توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی
- (۳) ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی
- (۴) آموزش بخشی از علوم طبیعی موردنیاز کالاهای غربی به کشورهای در حال توسعه

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، موجب می‌شود تا فرهنگ‌های معنوی و دینی، هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازخوانی کنند.

مجموعه سوالات استادبانک

۳۸- چه چیزی موجب شد مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه‌ای غیرمتعادل انجام شود؟

- (۱) کاهش قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی
- (۲) اقتضای بازار مصرف کشورهای غربی
- (۳) تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده
- (۴) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به قدرت برتر سیاسی و نظامی کشورهای استعمارگر

پاسخ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به قدرت برتر سیاسی و نظامی کشورهای استعمارگر، موجب می‌شود تا مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه‌ای نامتعادل انجام شود و انتقال ثروت، به طور مستمر به سوی کشورهای غربی ادامه پیدا کند.

۳۹- از نظر بسیاری از متقدان، چه چیزی موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود؟

- (۱) مدیریت فرهنگ جوامع غیرغربی
- (۲) توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی
- (۳) محروم کردن فرهنگ‌ها از علوم مبتنی بر بنیان‌های دینی
- (۴) تجمع و تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا فرد قادرمند

پاسخ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تجمع و تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا فرد قادرمند، موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

۴۰- از عوامل به وجود آورنده‌ی کاهش اهمیت مرزهای سیاسی در فرایند جهانی شدن کدام است؟

- (۱) اباحت ثروت
- (۲) گسترش صنعت حمل و نقل
- (۳) حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای
- (۴) آموزش دانش‌های راهبردی به کشورهای غیرغربی

پاسخ

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از عوامل به وجود آورنده، اباحت ثروت بود.

۴۱- کدام‌یک، ویژگی نظام اقتصادی کشورهای غیرغربی پیش از استعمار است؟

- (۱) مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه‌ای غیرمتعادل انجام می‌شود.
- (۲) نیروی کار و مواد خام موردنیاز کشورهای غربی را تأمین می‌کردند.
- (۳) اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود به گونه‌ای مستقل عمل می‌کردند.
- (۴) به علت تک‌محصولی بودن اقتصاد، قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی نداشتند.

پاسخ

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اقتصاد کشورهای غیرغربی پیش از استعمار، اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود و به گونه‌ای مستقل عمل می‌کرد.

مجموعه سوالات استادبانک

۴۲- شرکت‌های بین‌المللی اقتصادی با استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی چه می‌کنند؟

- (۱) هویت فرهنگی جوامع غیرگردشگر را متزلزل می‌گردانند.
- (۲) تغییرات اقتصادی در سطح جهانی را شناسایی و مدیریت می‌کنند.
- (۳) فاصله‌ی زمانی و مکانی را کوتاه و جهان را کوچک و به صورت دهکده‌ای واحد درمی‌آورند.
- (۴) فرهنگ جهان را در راستای خدمت به کانون‌های ثروت و قدرت مدیریت می‌کنند.

پاسخ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این شرکت‌ها تغییرات اقتصادی در سطح جهانی را شناسایی و مدیریت می‌کنند.

۴۳- کدامیک، از ویژگی‌های دولت ملت‌های جدید در نظام جهانی نوین نیست؟

- (۱) هویت آن‌ها اغلب هویتی ناسیونالیستیو قوم‌گرایانه است.
- (۲) نخستین بار در اروپای غربی با رونق قدرت کلیسا پدید آمدند.
- (۳) هویتی دینی برای خود قابل نبودند و صورتی کاملاً سکولار داشتند.
- (۴) این کشورها در مسیر توسعه‌ی خود به صورت قدرت‌های استعماری درآمدند.

پاسخ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دولت ملت‌ها نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.

۴۴- کدام مسئله امکان عبور از مرحله‌ی استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد؟

- (۱) وابستگی کشورهای استعمارزده
- (۲) محدود شدن واردات به یک ماده‌ی خام
- (۳) مبادلات غیرمتعادل تجاری در سطح جهانی
- (۴) تداوم جریان ثروت به طور مستمر به سوی کشورهای غیرگردشگر

پاسخ

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وابستگی کشورهای استعمارزده

۴۵- چه چیزی قدرت چانه‌زنی کشورهای استعمارزده را در اقتصاد جهانی از آنان می‌گیرد؟

- (۱) تحول بازار
- (۲) وابستگی اقتصادی
- (۳) تکمحصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تکمحصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد.

-۴۶- چه عاملی موجب می شود، مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه ای نامتعادل انجام شود؟

- (۱) شکل گیری اقتصاد سرمایه محور و شبکه های عظیم اطلاعاتی
- (۲) تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمار زده
- (۳) شکل گیری نهادهای بین المللی و بازارهای مشترک منطقه ای
- (۴) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمار زده به قدرت برتر سیاسی و نظامی کشورهای استعمار گر

» پاسخ «

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وابستگی اقتصادی کشورهای استعمار زده به قدرت برتر سیاسی و نظامی کشورهای استعمار گر، موجب می شود تا مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه ای نامتعادل انجام شود.

-۴۷- تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمار زده، کدام یک از نتایج زیر را در پی ندارد؟

- (۱) منحصر شدن تولید یک محصول در کشورهای استعمار زده
- (۲) گرفته شدن قدرت چانه زنی در اقتصاد جهانی از آنان
- (۳) نامتعادل شدن مبادلات تجاری در سطح جهانی
- (۴) ادامه انتقال ثروت به طور مستمر به سوی کشورهای غربی

» پاسخ «

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمار زده:

(۱) قدرت چانه زنی در اقتصاد جهانی را می گیرد.	}
(۲) موجب وابستگی اقتصادی آن ها به کشورهای استعمار گر می شود.	
(۳) مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه ای نامتعادل می شود.	
(۴) باعث انتقال ثروت به طور مستمر به سوی کشورهای غربی می شود.	

- ۴۸- پیامد هر عبارت به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
- ترویج علوم انسانی غربی
  - وابستگی کشورهای استعمارزده به استعمارگر
  - استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی
- (۱) توزیع جهانی فرهنگ غرب - تغییرات اقتصادی جهانی
(۲) بازخوانی هویت ملی و بومی - عبور از مرحله‌ی استعمار نو به فرانو - شناسایی و مدیریت تغییرات اقتصادی جهانی
(۳) توزیع جهانی فرهنگ غرب - عبور از مرحله‌ی استعمار نو به فرانو - شناسایی و مدیریت تغییرات اقتصادی جهانی
(۴) مدیریت فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی - تغییرات اقتصادی جهانی نو - افزایش اهمیت مرزهای سیاسی

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع جهانی فرهنگ غرب ایفا می‌کند و سبب می‌شود فرهنگ‌های دینی هویت خود را از نگاه فرهنگ‌های غربی بازخوانی کنند. وابستگی کشورهای استعمارزده، مسئله‌ای است که امکان عبور از مرحله‌ی استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد.

با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود نمی‌شود. آن‌ها با استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی، تغییرات اقتصادی را در سطح جهانی شناسایی و مدیریت می‌کنند.

- ۴۹- به ترتیب پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
- (الف) کدام مورد از دلایل کاهش اهمیت مرزهای سیاسی در فرایند جهانی شدن می‌باشد؟
- (ب) در برابر امپراتوری فرهنگی تازه تاسیس شده، استقلال فرهنگی کدام کشورها آسیب پذیرتر هستند؟
- (ج) در ارتباط با مشخصه‌های علوم انسانی غربی، کدام مورد نادرست است؟
- (د) اقتصاد سرمایه محور در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند چه نوع حمایتی بود؟
- ۱) انباست ثروت - کشورهای توسعه یافته - بخشی از علوم انسانی که برای خدمت رسانی به کالاهای غربی مورد نیاز است، به کشورهای غیر غربی آموزش داده شد. - حمایت شبکه‌های عظیم اطلاع رسانی.
- ۲) گسترش شرکت‌های چند ملیتی - کشورهای توسعه یافته - بنیان‌های هستی شناختی، انسان شناختی و معرفت شناختی به گونه‌ای سکولار و دنیوی تعریف شد. - حمایت سازمان‌های بین‌المللی گسترش صنعت ارتباطات - کشورهای کمتر توسعه یافته - از آموزش دانش‌های غیر راهبردی خودداری می‌شود. -
- ۳) گسترش سیاست‌های قومی و منطقه‌ای
- ۴) گسترش تجارت و تولید بین‌المللی - کشورهای کمتر توسعه یافته - در این علوم هویت فرهنگ‌های دینی از نگاه فرهنگ غربی بازخوانی می‌شود. - حمایت کانون‌های فرهنگی و سیاسی کشورهای سرمایه‌دار

» پاسخ «

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- (الف) انباست ثروت، پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چند ملیتی و گسترش صنعت ارتباطات، از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.
- (ب) در برابر امپراتوری فرهنگی تازه تاسیس شده، کشورهای کمتر توسعه یافته آسیب‌پذیرترند، زیرا منابع و امکانات لازم برای حفظ استقلال فرهنگی خود را ندارند.
- (ج) علوم انسانی غربی که بر بنیان هستی شناختی، انسان شناختی و معرفت شناختی غرب بعد از رنسانس شکل گرفته‌اند، حیات و زندگی آدمی را بدون توجه به ابعاد معنوی آن، به گونه‌ای سکولار و دنیوی تعریف می‌کنند و سازمان می‌دهند و این ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیر غربی موجب شد تا فرهنگ‌های دینی، هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازخوانی کنند.
- (د) اقتصاد سرمایه محور، در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود.

-۵۰- به ترتیب هر یک از عبارات زیر بر کدام ویژگی‌های عملکرد اقتصادی کشورهای غربی در چارچوب «دولت- ملت»‌های جدید دلالت دارد؟

(الف) بزرگترین کشورهای تولید کننده قهوه، برزیل، اتیوپی، گواتمالا، هند و ..... می‌باشند و این در حالی است که اغلب، شرکت‌های تجاری بزرگ دنیا در عرصه فروش و آماده سازی قهوه، آمریکایی هستند.

(ب) صنعت مد و پوشاک جهانی با انتقال تولیدی‌های خود به کشورهای فقیر، هزینه‌های خود را به طرز چشمگیری کاهش داده است. بنگلادش یکی از آن کشورهای است که در آن نوعی برده داری مدرن شکل گرفته است.

(۱) این کشورها نیروی کار و مواد خام مورد نیاز کشورهای غربی را تأمین می‌کنند - انتقال صنایع در راستای تعدیل جهانی ثروت است.

(۲) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمار زده باعث شد که مبادلات تجاری به صورت نامتعادل انجام شود و انتقال ثروت به صورت مستمر به سوی کشورهای غربی باشد. - کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمار زده منتقل کرده‌اند.

(۳) انتقال صنایع وابسته به اقتضای بازار مصرف کشورهای غربی بود. - وابستگی اقتصادی بنگلادش باعث شد که مبادلات تجاری به صورت نامتعادل انجام شود و وابستگی کشورهای غربی به کشورهای غیر غربی همچنان حفظ شود.

(۴) تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمار زده، قادرت چانه زنی در اقتصاد جهانی را از کشورهای استعمارگر گرفت. - کشور بنگلادش، نیروی کار و مواد خام مورد نیاز کشورهای غربی را تأمین کرد و نیز مرکز تولید آن‌ها می‌باشد.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(الف) عبارت (بزرگترین کشورهای تولید کننده قهوه، برزیل، اتیوپی، گواتمالا، هند و ..... می‌باشند و این در حالی است که اغلب شرکت‌های تجاری بزرگ دنیا در عرصه فروش و آماده سازی قهوه، آمریکایی هستند)، اشاره به ویژگی پنجم عملکرد اقتصادی کشورهای استعمارگر دارد که باعث می‌شود تا مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه‌ای نامتعادل انجام شود و انتقال ثروت به صورت مستمر به سوی کشورهای غربی ادامه پیدا کند.

(ب) کشورهای غربی با انتقال تولیدی‌های خود به کشورهای فقیر هزینه‌های خود را به طرز چشمگیری کاهش داده‌اند. این عمل بر این نکته دلالت دارد که کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمار زده منتقل کرده‌اند. ولی این انتقال، در جهت استقلال این کشورها با تعديل جهانی ثروت نیست بلکه در جهت منافع بیشتر کشورهای استعمارگر است.